

vét a világnak. Megragadott az a hatalmas és teljesen új, kiforrott művészet, mely tárgyát a finn mitológiából vette. Egyik kép a pogány vallás menekülését ábrázolta a kereszténység előretörése előtt, komor, jelképes ábrázolásban. Ezekhez csatlakozott: „Ilmarinen kovácsolja a Sampo“-t, „Wäinämöinen védi a Sampo“-t. Ezeket lírai és drámai hatásukban csak olyan művész komponálhatta meg, mint ő. Azonban legértékesebb, az egyszerűségben rejlő zsenialitással festett Ilmarinen, amint pompás tártosával felszántja a varázos színekben csillámló kőgyőföldet. E képek, sajnos, a pavillon lebontásával megsemmisültek, de úgy tudom, a finn nemzeti múzeumban új életre keltek. Annakidején a helyszínen sokat tárgyaltunk elhelyezésükről.

Gallén a finn faji lélek megtestesülése. Művészezte mulandó lehet, de a szellem, mellyel felrázta nemzetét, örök. Ezt hagyta hátra testvéreinek. Ebben áll korszakos műve, halhatatlan érdeme. Fanatikus nemzeti rajongása, szuggerráló egyénisége nevelte Ehrström-öt, Kajanus-t, Lindgren-t, Saarinen-t, Sibelius-t s a többi, — ma nagy művészeket.

„Csak a teste porladozik“, lelke élni fog nemzetében.

Megrendült szívvel búcsúznak egynehányan, kik olyan barátot vesztenek, minőt felborult világunkban idehaza alig találhatunk.

Azért osztozunk még megrendültebb szívvel testvérm nemzetünk mély gyászában.

THOROCZKAI-WIGAND EDE

IN MEMORIAM

KASZAS MIKLÓS. Szobrászatunkat egy sokat ígérő reménységtől fosztotta meg a halál: Kaszás Miklós fiatal szobrász meghalt március 23-án Budapesten. Még csak huszonnégy éves volt és máris jó nevet szerzett magának a művészethez értők körében, első sorban közből faragott fejekkel, amelyeket egyként jellemzett erő és átlékesítetttség. Kaszás a fehérmegeyi Móron született 1907 november 3-án és 1926-ban beiratkozott a Képzőművészeti Főiskolára, ahol meglepően gyorsan haladt, úgyhogy az 1927. évi téli kiállításon már a Múcsarnok kiállítói közt szerepelt egy képmással. Általános feltűnést keltett 1929 májusában a Nemzeti Szalóban rendezett Tavasz Szalóban, amikor is egy erőteljes, finoman elgondolt és biztos kézzel mintázott aktot mutatott be. Egész sorozat művel szerepelt 1930 márciusában az Ernst-Múzeum kiállításán (Merengés, Medúza, Almodozás, Ifigénia, Tékózló fiú stb.) és osztatlan elismerést aratott. Pedig ekkor még a Képzőművészeti Főiskolának volt növendéke, ahol *Kisfaludi Strobl* Zsigmond tanársegédének tennivalóit is végezte. Pár hónappal ezelőtt egy pályázaton első díjat és megbízást kapott a magyaróvári Giesswein-emlékszoborra. Ez volt utolsó nyilvános szereplése.

PAPP GÁBOR festőművész, aki februárban halt meg Szegeden, ott és Kolozsvárt

működött, így hát ama kevés festők közé tartozott, akik nem Budapestet választották munkálkodásuk színhelyül. Még a Múcsarnok kiállításain is csak ritkán vett részt. Kolozsvárt született 1872-ben, húszéves korában került egy évre Budapestre, s ezt az időt (1892—3) a Képzőművészeti Főiskolán töltötte. Azután kiment Münchenbe, ahol *Hollósy* Simon iskolájában tanult. Ott követte Nagybányára is 1896-ban, amelyet még egyszer fölkeresett 1902-ben. Ekkor már Kolozsvárt volt műterme, ahol képmásokat festett és egy borogós, „Exhumálás“ című plein-air képet, a kor naturalizmusának stílusában (1900). Évek múlva Szegedre költözött, ahol mintegy két évtizeden át munkálkodott, itt is nagybárra képmásokat festve. Kiállításainkon meglehetősen ritkán szerepelt. Így az 1902—3. évi téli tárlaton kiállította a Múcsarnokban „Szendergő“ c. képét, 1909-ben a „Nappfényesdelután“-t, ezeken kívül néhány-szor képmásokat. 1927-ben hollandi útra ment, ott Doornban megfestette II. Vilmos német császárt, ezt a Múcsarnokban 1927—8-ban állította ki. Legutolsó képmásai közül való az, amelyet Vass József miniszterrel festett. Ekkor már megrendült volt az egészsége, súlyos idegfej fogta el, úgyhogy a szegedi egyetem ideggyógyászati klinikájára kellett szállítani. Ott is halt meg. Művészezte tudunkkal csak a szegedi kultúrpalotában van képviselve.